

Varmt i lägenheten på sommaren?

Författare: Andreas Olsson, Thomas Hevele

Under sommaren kan det ofta bli för varmt i lägenheten och problemen med hög inomhustemperatur kan bli ännu större i framtiden. Enligt forskning kommer varmare och mer långvariga somrar att bli vanligare på grund av klimatförändringar. Sommarvärmen är något som påverkar oss alla och vanligtvis spenderar vi 80-90% av tiden inomhus vilket innebär att inomhusklimatet är oerhört viktigt. För kommersiella lokaler finns det ofta system för att hantera övertemperaturer medan liknande åtgärder fortfarande är ovanliga för bostäder i Sverige.

Syftet med examensarbetet var att undersöka hur bygg- och fastighetsbolag arbetar med problematiken kring värmeböljor och höga inomhustemperaturer i bostäder. För boende i hyresrätt är det svårare att på egen hand genomföra åtgärder eller ingrepp i lägenheten, dels på grund av att det är kostsamt och dels för att man inte alltid har hyresvärdens tillåtelse. Trots att sommaren 2018 har beskrivits som en av de varmaste och soligaste i Sverige genomförde företagen inte några omfattande åtgärder och händelsen har inte heller inneburit att de har ändrat sitt arbetssätt eller synsätt gällande övertemperaturer i bostäder. En övergripande slutsats från studien är att även om det finns befintliga åtgärder för att arbeta med övertemperaturer så anser man inte att problemet är tillräckligt stort för att dessa åtgärder ska prioriteras. Precis som mycket annat i världen är det flera faktorer som påverkar och ligger till grund för företagens beslutsfattande.

Vad gäller regelverk specifikt kopplat till höga inomhustemperaturer så finns det enbart riktvärden i de allmänna råd som Folkhälsomyndigheten har tagit fram. Det finns vissa krav på temperaturen inomhus vilket är kopplat till när lägenheten anses vara en hälsofara, hyresgästens egna preferenser spelar alltså inte någon roll. Om temperaturen i en lägenhet är högre än 26 °C under någon vecka eller över 28 °C under en kortare period bör hyresvärden agera eftersom temperaturen då kan bedömas vara en hälsofara för hyresgästen. Om dessa temperaturer däremot inträffar under en värmebölja så har hyresvärden inte samma ansvar, förutsatt att värmeböljan bedöms vara en extrem väderhändelse. I intervjuerna nämner man äldreboende som en boendeform där det är sannolikt att åtgärder i första hand kommer att användas för att minska övertemperaturer.

Boverket är den ansvariga myndigheten för samhällsplanering och ställer bland annat krav på

ett "tillfredsställande termiskt klimat" och på en byggnads energianvändning. Komfortkyla är en kylningsåtgärd som ger en svalkande effekt genom att transportera bort önskad värme och reducera inomhustemperaturen. I lokaler bidrar människor och elektronisk utrustning till ett stort värmetillskott medan i bostäder så är solstrålningen den stora bidragande faktorn till att lägenheten blir extra varm på sommaren. När en byggnads energianvändning ska beräknas ingår användningen av energi för komfortkyla i beräkningen. Kravet på energianvändningen verkar däremot inte vara avgörande vid företagens beslut att inte arbeta med komfortkyla i bostäder utan det är främst ekonomiska skäl och företagens syn på hållbarhet som är de främsta anledningarna. Vid en av intervjuerna nämndes att det är ett projekteringsmisslyckande om det finns ett behov av att installera komfortkyla i bostadshus, detta bör istället kunna hanteras på annat sätt.

Studien tar även upp flera passiva åtgärder som inte kräver någon energi för att bidra till att minska övertemperaturer på sommaren. Utvändiga solskydd som till exempel markiser kan bidra till att minska solstrålningen men medför en ökad belastning på förvaltningen vilket innebär ökade drift- och underhållskostnader, något som företagen väldigt gärna undviker. Istället för att genomföra generella åtgärder i ett helt bostadsbestånd anser företagen att det är rimligare att titta på enskilda bostäder med särskilda problem för att sedan utvärdera om de kan göra något åt situationen. Åtgärder kan exempelvis behövas i ensidiga lägenheter på övre våningsplan med mycket fönster i söder då dessa är särskilt utsatta under en värmebölja.

Populärvetenskaplig sammanfattning av examensarbete i Byggproduktion, LTH, Lunds Universitet.

Examensarbete: *Värmebölja och bostäder – En kvalitativ studie kring problematiken med höga inomhustemperaturer*